

BULLETIN

Projekt „Rozumíme si?“

2016

Moravskoslezský
kraj

Projekt „Rozumíme si?“
byl finančně podpořen Moravskoslezským krajem.

PŘEDSTAVENÍ ORGANIZACE A STŘEDISEK, KTERÉ ZREALIZOVALY PROJEKT „ROZUMÍME SI?“ 2016

SLEZSKÁ DIAKONIE

Slezská diakonie je nestátní nezisková organizace, jejímž posláním je poskytování kvalitních služeb v sociální oblasti na základě křesťanských hodnot. Hlavní cíle organizace jsou poskytovat kvalitní sociální a sociálně zdravotní služby v souladu s praktickým naplňováním biblických zásad lásky a služby potřebným lidem, poskytovat širokou paletu služeb odpovídající různorodosti potřeb lidí a rozvíjet týmovou spolupráci organizace.

STŘEDISKO ARCHA TŘINEC, JORDÁN TŘINEC A NOE TŘINEC

Středisko **ARCHA Třinec, chráněné bydlení**, poskytuje lidem s duševním onemocněním individuální podporu k získání schopností a dovedností, které jim následně umožní samostatně bydlet v přirozeném prostředí dle jejich možností a vlastních představ.

Středisko **JORDÁN Třinec, sociálně aktivizační služby**, poskytuje individuální podporu lidem s duševním onemocněním tak, aby mohli žít v běžném prostředí. Prostřednictvím sociální služby svým uživatelům nabízí prostor pro vzájemné setkávání a aktivní trávení času jako podporu při řešení problémů, které jim život s duševním onemocněním přináší.

Středisko **NOE Třinec, podpora samostatného bydlení**, poskytuje pomoc a podporu lidem s duševním onemocněním v takové míře, aby byli schopni samostatného bydlení nebo samostatného bydlení s minimální podporou sociální služby.

O DUŠEVNÍM ONEMOCNĚNÍ

Duševní onemocnění je charakterizováno narušením myšlení, nálady nebo chováním, které nezapadá do obvyklých kulturních norem. Má různé symptomy, které zpozoruje člověk sám nebo jeho nejbližší okolí. Symptomy mohou být zdravotní (př. bolesti), poruchy emocí (př. smutek, úzkost, veselost), poruchy myšlení (př. zhoršený úsudek, neschopnost uvažování), poruchy chování (př. agresivní chování) nebo poruchy vnímání (př. zkreslené vnímání, halucinace).

(Zdroj: Nejčastější duševní poruchy...)

MÝTY O LIDECH S DUŠEVNÍM ONEMOCNĚNÍM

O lidech s duševním onemocněním tedy kolují často nejrůznější mýty, kde je ale pravda? I na to měla odpovědět pořádaná konference. Tady jsou vyjmenovány nejčastější mýty o lidech s duševním onemocněním, které vytvořil Karlovarský kraj v rámci svého projektu:

Mýtus č. 1: Lidé se schizofrenií jsou agresivní a nebezpeční.

Pravda: Podíl osob se schizofrenií na násilných činech a zločinnosti je nižší než u zdravé populace.

Mýtus č. 2: Lidem s duševním onemocněním nemohu pomoci.

Pravda: Mohu výrazně pomoci tím, že se budu zajímat o život člověka s duševní nemocí a budu ho přijímat jako sobě rovného.

Mýtus č. 3: Všichni lidé se schizofrenií musí být hospitalizováni a nemohou žít mimo ústav.

Pravda: 65 % osob s diagnózou schizofrenie je schopno se při vhodné léčbě a sociální pomoci zapojit do běžného života.

Mýtus č. 4: Lidé s duševním onemocněním nemohou pracovat a studovat.

Pravda: Někteří lidé s duševním onemocněním mohou mít přechodné potíže s návratem do školy nebo do zaměstnání, mnozí to však dokážou.

Mýtus č. 5: Lidé s depresí jsou líní.

Pravda: Deprese je závažná a prokazatelná nemoc. Je celosvětově druhá v pořadí zdravotních příčin pracovní neschopnosti a invalidity.

(Zdroj: Vytvoření sítě služeb...)

PROJEKT „ROZUMÍME SI?“ 2016

Projekt „Rozumíme si?“ podpořil Moravskoslezský kraj a jeho účelem je zkvalitnění života lidí s duševním onemocněním prostřednictvím nápomoci v rozvoji péče o duševní zdraví a přispění k redukci stigmatizace veřejnosti vůči lidem s duševní chorobou. Cílem projektu bylo zrealizovat osvětové aktivity zaměřené na problematiku potřeb osob s duševním onemocněním, zvýšit provázanost sociálních a dalších návazných služeb, které podporují osoby s duševním onemocněním a také pomoci překonávat společenskou izolaci osob s duševním onemocněním a jejich stigmatizaci.

Pro naplnění těchto cílů jsme zorganizovali tyto aktivity:

- happening „Rozumíme si?“
- odborná konference
- přednášky ve škole na téma duševního onemocnění
- kulatý stůl
- filmový večer

HAPPENING „ROZUMÍME SI?“

Po pozitivním ohlasu v minulém roce jsme vytvořili koncem září před prostranstvím kulturního domu Trisia v Třinci prostor pro mnoho možností, jak oslovit kolemjdoucí, média, politiky i širokou veřejnost. Ve spolupráci s denním stacionářem JANTAR, střediskem Slezské

diakonie RÚT Třinec, sociální rehabilitace, a odborem sociálních věcí města Třince, se povedlo přiblížit život lidí s duševním onemocněním a ukázat, že lidé tito lidé také žijí aktivním a plnohodnotným životem – studují, pracují, mají rodinu, přátele a aktivně tráví volný čas.

Během celého dne byl k dispozici bohatý program, který i přes nepříznivé počasí

návštěvníky akce vtáhl do děje a zaujal svou rozmanitostí. Mohli tak například uplatnit svou tvořivost v rámci výtvarného workshopu, poslechnout si ve sluchátkách „hlasy“, podívat se, jak probíhá cvičení psů, ukázka stepu, nebo si jen tak posedět a vychutnat si nejen hudební vystoupení, ale i pohoštění spřátelené kavárny Pamoja. Ani letos nechyběl na happeningu klaun s balónky a povoz s koňmi. Největším lákadlem ovšem byla přednáška lékaře CNS CENTRA Třinec MUDr. Michala Raszky, Ph.D. o duševním onemocnění. Lidé si spolu mohli vzájemně sdílet zážitky a třeba i vyslechnout možnosti, které sociální služby nabízí.

ODBORNÁ KONFERENCE

V listopadu 2016 proběhla ve Sborovém centru Hutník v Třinci odborná konference s názvem „ROZUMÍME SI?“ zaměřená na problematiku práce s osobami s duševním onemocněním. V programu vystoupili odborní pracovníci a zástupci úřadů, kteří se svým působením zaměřují na oblast duševního zdraví, resp. v rámci své práce se setkávají s duševně nemocnými lidmi, a podělili se tak s účastníky konference o své zkušenosti s mýty a pravdami o duševních nemocech a také s destigmatizačním poselstvím.

Na konferenci vystoupili např. tyto odborníci:

- ředitelka Prah Brno PaedDr. Blanka Veškrnová na téma „Změny v reformě psychiatrické péče“
- vedoucí ošetřující lékař CNS Centra Třinec MUDr. Michal Raszka, Ph. D. na téma „Nedobrovolná hospitalizace“
- vedoucí střediska Slezské diakonie Mgr. Jana Jourová na téma „Koncepce rozvoje služeb Slezské diakonie pro osoby s duševním onemocněním“
- lékařka z Neurologické kliniky a Centra klinických neurověd, 1. lékařské fakulty, Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze, MUDr. Petra Nytrová na téma „Neuropsychiatrické poruchy u roztroušené sklerózy a dalších neurologických onemocnění“ a další.

Konference se uskutečnila pod záštitou starostky města Třinec a zúčastnilo se jí více jak 120 lidí. Témata jednotlivých příspěvků byla velmi zajímavá a přínosná, některá z nich také vysoce aktuální, jako například seznámení s nejnovějším děním na poli reformy psychiatrické péče. Účastníci měli dostatek prostoru pro reakce a dotazy, na které řečníci pružně reagovali. Příjemnou atmosféru dotvářela možnost občerstvit se u stolů s jídlem a nápoji a příležitost sdílet se během přestávek s ostatními.

Mezi odborníky, kteří se věnovali tématu duševního zdraví, vystoupil také MUDr. Michal Raszka Ph.D., vedoucí lůžkové části CNS Centra Třinec, který na otázku, zdali je deprese běžným onemocněním, odpověděl: *„Jedno z nejčastějších onemocnění je deprese a do budoucna bude deprese pravděpodobně jednou z nejčastějších nemocí, které snižují kvalitu života. Ohledně rakoviny neřekneme „to přejde“, ale v souvislosti s depresí bývá někdy přístup „jsi líný“ nebo „neboj, to přejde...“ – to je častá věta, kterou pacienti můžou slyšet, a já mám pocit, že si to vůbec nezaslouží.“*

PŘEDNÁŠKA VE ŠKOLE NA TÉMA DUŠEVNÍHO ONEMOCNĚNÍ

V prosinci se uskutečnila na Střední odborné škole Třineckých železáren v Třinci přednáška na téma duševního onemocnění. Obsahem přednášky bylo seznámit žáky a učitele s projevy a typy duševního onemocnění, seznámit je s mýty o duševním onemocnění, diskutovat o praktických podnětech k prevenci a předat reference na léčebná střediska a intervenující služby.

KULATÝ STŮL

V září a v prosinci se sešli zástupci sociálních a zdravotních služeb z regionu ke kulatému stolu na téma „Dobrovolníci z řad lidí s duševním onemocněním“. Diskutovaným programem byly tyto body:

- Způsobilost dobrovolníků pro dobrovolnickou službu v akreditovaných programech – týká se prokazování fyzického a zejména duševního zdraví (čestné prohlášení dobrovolníků versus potvrzení lékařem) + doslova způsobů „odchytu“ lidí, kteří mají „nekalé“ úmysly různého charakteru. Výstupem by měla být praktická metodika s jasnými postupy, jak si pověřený pracovník/koordinátor dobrovolníků má poradit s člověkem, který má duševní nemoc nebo který má po léčbě závislosti alkohol/drogy ... a chce dělat dobrovolnictví s důrazem na bezpečí dobrovolnické služby pro sociální službu/klienty/dobrovolníky s akcentem na ochranu osobních údajů všech subjektů.
- Jak motivovat lidi s duševním onemocněním k dobrovolnické činnosti.
- Dobrovolnictví jako základní činnost sociálních služeb nebo činnost fakultativní – tato problematika zejména ve vztahu k tzv. SAS-kám (sociálním asistencím) a rané péči – jde totiž o služby, kam dobrovolníci chodí mimo provozní dobu služby.

Účastníci byli seznámeni s aktuálním stavem péče o lidi s duševním onemocněním, o potřebě dobrovolníků se zkušeností, tedy z řad lidí s duševním onemocněním, kteří si stejnou nemocí prošli. Účastníci si navzájem předali zkušenosti a příklady dobré praxe.

FILMOVÝ VEČER

V říjnu proběhl v Třinci filmový večer, který byl ve znamení dokumentu „Sejde z očí, sejde z mysli“. Film zachycuje, jaké je to žít v léčebně pro schizofreniky, kteří spáchali těžké zločiny. Režisér John Kastner strávil osmnáct měsíců s pacienty i personálem v kanadském Brockvillu. Jeho nekritický pohled zachycuje běžný život na uzavřeném oddělení. Filmový večer opět probíhal ve sprátelené kavárně Pamoja. Po zhlédnutí filmu byla účastníkům dána možnost vzájemné diskuse o problémech, které duševní onemocnění přináší.

Tato aktivita se uskutečnila nad rámec projektu „ROZUMÍME SI?“, nicméně navazovala na předchozí filmový večer konaný v rámci projektu v loňském roce. Máme za to, že filmové večery se stanou tradiční akcí, kde se lidé budou moct vzájemně sdílet a vždy se dozvědí něco nového.

Pevně věříme, že projekt „Rozumíme si?“, který pokračoval v loni nastartovaných akcích, splnil i tentokrát svůj účel a přinesl účastníkům do života nejen nové informace o duševním zdraví, ale také přispěl k lepšímu porozumění všech zúčastněných stran.

Použité zdroje:

Nejčastější duševní poruchy; Celostnimediceina.cz; [online]. [cit. 2017-01-23].

Dostupný z <<https://www.celostnimediceina.cz/nejcastejsi-dusevni-poruchy.htm>>.

Vytvoření sítě služeb péče o osoby s duševním onemocněním na území Karlovarského kraje; Bulletin č. 1 – 6; [online]. [cit. 2015-12-12]. Dostupný z <<http://www.rpkk.cz/akce.php>>.

**Rádi bychom Vám na tomto místě
vyjádřili naše poděkování
za Vaši podporu při přípravě a realizaci
projektu „ROZUMÍME SI?“ v roce 2016.**

